

NSP/2021/028

ZAPISNIK 22. seje Nacionalnega sveta za plačila

Datum in čas seje: 23. 9. 2021, od 9:30 do 10:55

Lokacija seje: konferenčni klic (Cisco Webex)

Prisotni člani: Simon Anko (predsednik Nacionalnega sveta za plačila / Banka Slovenije), Lucija Frlec (Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja), Luka Gabrovšek (Mastercard Europe), Brigita Gašperin (Ministrstvo za finance), Mojca Kunšek (Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve), Alenka Mejač Krassnig (Visa Europe), Marta Mihelin (Finančna Uprava Republike Slovenije), Ivan Mohar (Slovensko zavarovalno združenje), Tomaž Okorn (Gospodarska zbornica Slovenije), Paul-Alexandre Raveleau (Odbor za shemo Flik), Nataša Tomc Jovović (NLB d. d.), Marko Tretnjak (Zveza potrošnikov Slovenije)

Prisotni namestniki članov: Darinka Arh Pilih (Uprava Republike Slovenije za javna plačila), Dean Čerin (Trgovinska zbornica Slovenije), Valerija Kunštek (Finančna Uprava Republike Slovenije), Aljoša Lovrič Petrič (Nets cee, d.o.o.), Borut Tomažič (Združenje bank Slovenije)

Ostali prisotni: Lan Filipič, Mitja Kumar, Matija Veber (vsi Deloitte d.o.o.; prisotni do vključno 2. točke dnevnega reda), Domen Božeglav, Lea Kostanjevec Jazbec, Lara Madotto in Tina Vehovar Smole (vsi Banka Slovenije)

Odsotni člani: Aleksander Kurtevski (Bankart d. o. o.), Davor Lekić (Javna agencija za varstvo konkurence), Barbara Mesojednik (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo) Aleksandra Miklavčič (Uprava Republike Slovenije za javna plačila), Simon Steinman (MBILLS d. o. o.), Nevenka Šubelj (Trgovinska zbornica Slovenije), Stanislava Zadravec Capriolo (Združenje bank Slovenije)

Predlog dnevnega reda:

1. Potrditev dnevnega reda 22. seje Nacionalnega sveta za plačila (NSP)
2. Analiza trga plačil v Sloveniji
 - Informacija o aktivnostih v zvezi z analizo trga plačil v Sloveniji
3. Aktivnosti NSP v boju proti sivi ekonomiji
 - Informacija o aktivnostih delovne skupine za aktivnosti NSP v boju proti sivi ekonomiji
4. Takojšnja plačila
 - Informacija o napredku na področju razvoja slovenske sheme za takojšnja plačila (Flik)
5. Aktivnosti Evrosistema na področju digitalnega evra
 - Predstavitve raziskovalne faze projekta digitalni evro
6. Razno

NSP/2021/028

Ad 1)

Potrditev dnevnega reda 22. seje Nacionalnega sveta za plačila (NSP)

S. Anko je prisotne pozdravil na 22. seji NSP. Po kratkem uvodnem delu je sledila informacija, da je bil zapisnik 21. seje NSP potrjen in objavljen na spletni strani Banke Slovenije. Na zapisnik smo sicer prejeli nekaj vsebinskih pripomb v delu, ki se je nanašal na predstavitev poslovnih subjektov kot izdajateljev in prejemnikov eRačunov. Ker so bile pripombe bilateralno usklajene s predstaviteljem te točke, ni bilo potrebe po drugem krogu usklajevanja.

Vsebinskih sklepov na 21. seji NSP ni bilo.

Sledila je predstavitev predloga dnevnega reda 22. seje NSP.

Sklep 1: Udeleženci so potrdili dnevni red 22. seje NSP.

Ad 2) Analiza trga plačil v Sloveniji

- Informacija o aktivnostih v zvezi z analizo trga plačil v Sloveniji

L. Kostanjevec Jazbec je uvodoma podala ključne informacije glede aktivnosti v povezavi s projektom analize trga plačil v Sloveniji (analiza). Julija 2021 se je zaključil postopek izbire zunanega izvajalca analize, v katerem je bila izbrana družba Deloitte d.o.o. V začetku septembra 2021 je potekal uvodni sestanek, na katerem so bili poleg predstavnikov družbe Deloitte d.o.o., Evropske komisije in Banke Slovenije, kot nosilke projekta, prisotni tudi člani Posvetovalne skupine za analizo trga plačil v Sloveniji (Posvetovalna skupina), v kateri so člani NSP. S ciljem, da bo analiza izvedena čimbolj skladno s pričakovani člani NSP, ter da bo odražala potrebe, zahteve in interese različnih deležnikov trga plačil v Sloveniji, je Banka Slovenije pred uvodnim sestankom s predstavniki Posvetovalne skupine organizirala pripravljalni sestanek, na katerem so bila usklajena stališča glede izvedbe projekta analize. Sodelovanje v Posvetovalni skupini je pred pripravljalnim sestankom dodatno potrdilo še Ministrstvo za finance.

V nadaljevanju je L. Filipič, predstavnik družbe Deloitte d.o.o., predstavil cilje in načrtovan potek projekta analize, identificirana tveganja in načine upravljanja le-teh, projektno ekipo, časovnico ter nadaljnje korake. Cilj projekta je prispevati k izboljšanju učinkovitosti trga plačil v Sloveniji, pri čemer bo ključna implementacija nacionalne strategije za plačila. Le-ta bo pripravljena na podlagi izsledkov raziskave, ki bo zajemala tri ključne skupine deležnikov: (i) fizične osebe oz. prebivalstvo, (ii) pravne osebe (npr. trgovce, ponudnike storitev) ter (iii) banke, procesorje in druge ponudnike plačilnih storitev. Predviden čas izvajanja projekta analize bo 11 mesecev, prvi naslednji korak pa predstavlja priprava uvodnega poročila, ki ga bo družba Deloitte d.o.o. pripravila na podlagi izsledkov uvodnega sestanka ter izvedenih uvodnih intervjujih z bankami, trgovci in drugimi zainteresiranimi deležniki.

V nadaljevanju je N. Tomc Jovović izpostavila pomembnost primerljivosti izsledkov analize z že izvedenimi študijami na evropski ravni, S. Anko pa je ob tem poudaril da primerljivost izsledkov

NSP/2021/028

predstavlja dodano vrednost analize, saj se lahko na tak način zagotovi primerjava trenutnega stanja (kje smo) napram ciljnemu stanju (v katero smer želimo iti).

Sklep 2: *NSP se je seznanil s poročilom družbe Deloitte d.o.o. in z aktivnostmi glede analize trga plačil v Sloveniji.*

Ad 3) Aktivnosti NSP v boju proti sivi ekonomiji

- Informacija o aktivnostih delovne skupine za aktivnosti NSP v boju proti sivi ekonomiji

L. Kostanjevec Jazbec je prisotne seznanila z napredkom aktivnosti delovne skupine za aktivnosti NSP v boju proti sivi ekonomiji (delovna skupina). Na podlagi sklepa, sprejetega na 1. sestanku delovne skupine, ki je potekal maja 2021, so člani delovne skupine pripravili pisne predloge ukrepov na področju boja proti sivi ekonomiji. Predlogi so zelo različni, nekateri so zelo splošni, drugi specifični in usmerjeni v posamezna problematična področja, nekateri predlogi so zakonske narave, drugi spodbujevalne, poleg tega pa predlogi zadevajo različne kategorije deležnikov: nekateri prodajna mesta oziroma trgovce, drugi pa končne uporabnike (podjetja oziroma potrošnike). V Sekretariatu NSP smo predloge preučili in oblikovali dokument z združenim naborom vseh predlogov ukrepov.

Na 2. sestanku delovne skupine, ki je potekal v začetku septembra 2021, smo z deležniki poglobljeno razpravljali o posameznih predlogih ukrepov iz dokumenta; implementacija večine predlogov, navedenih v dokumentu, je namreč izjemno kompleksna in ima lahko daljnosežne učinke. Iz obravnave pa so bili, zaradi njihove specifične narave in ker jih je večina naslovljenih neposredno na Banko Slovenije, izločeni nekateri predlogi Ministrstva za finance in Finančne uprave Republike Slovenije. Ti predlogi so bili obravnavani na ločenem sestanku¹. Na osnovi razprave je bil sprejet sklep, da bo Sekretariat NSP pripravil nov krovni dokument, ki bo dopolnjen z vidiki, izpostavljenimi na sestanku. Po končanem usklajevanju in filtriranju ukrepov predlogov na ravni delovne skupine bo pripravljen končen nabor predlogov s ciljem obravnave na eni izmed naslednjih sej NSP.

S. Anko je v nadaljevanju poudaril, da smo pri obravnavi posameznih predlogov ukrepov upoštevali ključni izhodišči, tj. da se morajo ukrepi s področja boja proti sivi ekonomiji nanašati na področje plačil, ter da je fokus dela delovne skupine oblikovanje manjšega števila pobud, ki pa naj bodo širšega dometa in z jasnim pričakovanim učinkom.

Sklep 3: *NSP se je seznanil z aktivnostmi delovne skupine za aktivnosti NSP v boju proti sivi ekonomiji.*

Sklep 4: *Sekretariat NSP zagotovi redno obveščanje članov NSP o nadaljnjih aktivnostih delovne skupine za aktivnosti NSP v boju proti sivi ekonomiji ter o končnem predlogu ukrepov, ki bo pripravljen v okviru delovne skupine za aktivnosti NSP v boju proti sivi ekonomiji.*

¹ Sestanek z Ministrstvom za finance in Finančno upravo Republike Slovenije je potekal 24. 9. 2021.

NSP/2021/028

Ad 4) Takojšnja plačila

- Informacija o napredku na področju razvoja slovenske sheme za takojšnja plačila (Flik)

P. A. Raveleau je podal informacijo, da število uporabnikov Flika v segmentu P2P narašča in trenutno znaša več kot 200.000. V segmentu P2M svojim komitentom možnost plačila pri določenem trgovcu omogoča ena izmed večjih slovenskih bank, v kratkem bo to mogoče še pri eni banki, v začetku leta 2022 pa nameravajo to možnost masovno ponuditi tudi ostale slovenske banke. V nadaljevanju je P. A. Raveleau prisotne seznanil, da poteka pilotni projekt uvajanja spletnih takojšnjih plačil ter da določene banke ponujajo mobilno aplikacijo, t. i. aplikacijo za trgovce, namenjeno manjšim trgovcem in tistim, ki nimajo spletnih trgovin in terminalov POS.

V nadaljevanju je S. Anko dodal, da glavnega potenciala takojšnjih plačil ne predstavljajo P2P, ampak P2M transakcije. Kljub temu, da slovenske banke v letu 2022 predvidevajo masovno vpeljavo P2M plačil, Flik ostaja nacionalno omejen. S tega vidika je S. Anko izpostavil pomen European Payments Initiative (EPI), katere cilj je oblikovanje vseevropske, celovite plačilne rešitve, ki bo omogočala različne možnosti uporabe (P2P in P2M) in ki bo temeljila na takojšnjih plačilih. EPI bo na voljo v obliki (fizične) plačilne kartice ali digitalne denarnice. S. Anko in N. Tomc Jovović sta menila, da se bodo s pomočjo Flika uporabniki poglobljejeje spoznali s P2P in P2M plačevanjem s pomočjo aplikacije na pametnem telefonu, zaradi česar bodo EPI rešitve pri uporabnikih hitreje sprejete. N. Tomc Jovović vidi pri Fliku P2M predvsem možnost, kako nagovarjati uporabnike gotovine, ter meni, da tudi če se bo na račun povečanja števila Flik P2M transakcij zmanjšalo število kartičnih transakcij, bo v prihodnosti kartično poslovanje "sobivalo" s takojšnjimi plačili.

Ob tem je S. Anko pozval vse slovenske banke, naj tesno spremljajo razvoj iniciative EPI ter se, ko bo to mogoče, iniciativi EPI pridružijo kot pristopniki k shemi. B. Tomažič je podal informacijo, da v okviru Združenja bank Slovenije (ZBS) v oktobru 2021 načrtujejo sestanek s predstavniki EPI, ki bodo projekt podrobno predstavili. Več o samem sestanku bo sicer znano naknadno.

S. Anko je v nadaljevanju prisotne seznanil z informacijo, da le še sedem bank, ki delujejo na področju Slovenije ni vključenih v vseevropsko infrastrukturo za izvrševanje takojšnjih plačil v evrih (TARGET Instant Payment Settlement; TIPS), vendar se vse nameravajo v TIPS vključiti do konca leta 2021. S tem bodo komitentom slovenskih bank na voljo čezmejna takojšnja plačila, s čimer bo tudi Slovenija korak bliže temu, da takojšnja plačila postanejo t. i. nova normalnost (angl. new normal).

Sklep 5: NSP se je seznanil z aktivnostmi Odbora za shemo Flik in Banke Slovenije na nivoju EU na področju takojšnjih plačil.

NSP/2021/028

Ad 5) Aktivnosti Evrosistema na področju digitalnega evra
- Predstavitev raziskovalne faze projekta digitalni evro

D. Božeglav je prisotne seznanil z aktualnim statusom Evrosistemovega projekta Digitalni evro. Digitalni evro bi bil centralnobančni denar v digitalni obliki, ki bi bil komplement gotovini ter končnim uporabnikom omogočal enostavno, učinkovito in varno plačevanje. Prisotni so bili seznanjeni s ključnimi razlogi za izdajo digitalnega evra: (i) ker uporaba gotovine pri plačevanju v Evrosistemu upada, bi digitalni evro omogočal dostopnost "javnega" denarja tudi v digitalni obliki, (ii) ohranitev geostrateške suverenosti EU in (iii) podpora nadaljnji digitalizaciji in širši evropski ekonomiji.

Aktivnosti na področju digitalnega evra so bile sicer izjemno intenzivne vse od objave Poročila o digitalnem evru v oktobru 2020, julija 2021 pa je Svet ECB potrdil začetek raziskovalne faze projekta Digitalni evro, ki bo trajala dve leti. Njeni izsledki bodo predstavljali pomembno izhodišče glede presoje o nadaljnjih aktivnostih na področju digitalnega evra. Ključno vprašanje, ki se mu bomo posvetili v raziskovalni fazi, je, kako ponuditi rešitev, ki bo dovolj privlačna za uporabnike in bo hkrati dovolj odprta, da bo na dolgi rok omogočala nadgradljivost rešitve.

Pri aktivnostih, povezanih z digitalnim evrom, aktivno sodeluje tudi Banka Slovenije. S tem namenom je bila marca 2021 organizirana javna razprava, katere cilj je bila izmenjava stališč in pogledov na izzive in priložnosti, ki bi jih izdaja digitalnega evra prinesla slovenskim deležnikom. Ta javna razprava je bila junija 2021 nadgrajena s strokovno razpravo, kjer so deležniki predstavili svoja stališča o digitalnem evru, obe omenjeni razpravi pa bosta v novembru 2021 nadalje nadgrajeni z individualnimi posvetovanji s posameznimi deležniki.

S. Anko je dodal, da je v povezavi z digitalnim evrom veliko odprtih vprašanj, zato je pri njegovem sooblikovanju ključnega pomena tudi vključenost predstavnikov strokovne javnosti. V okviru Evrosistema je bila tako z namenom naslovitve ključnih vprašanj, povezanih z vlogo tržnih deležnikov pri izdaji digitalnega evra, oblikovana Tržna svetovalna skupina za digitalni evro (angl. *Digital Euro Market Advisory Group*).

Sklep 6: NSP se je seznanil z aktivnostmi Evrosistema in Banke Slovenije na področju digitalnega evra.

Ad 6) Razno

S. Anko je prisotne povabil k podaji predlogov tematik za obravnavo na sejah NSP. Člani NSP lahko predloge tematik, za katere menijo, da je o njih potrebna širša razprava v krogu deležnikov, zastopanih v NSP, podajo kadarkoli, vedno pa jih s strani Sekretariata NSP ob najavi termina sej k temu še posebej pozovemo.

Naslednja seja NSP bo decembra 2021.

Zapisnik pripravil Sekretariat NSP, oktober 2021